

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apere Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL:

pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. măcelarilor Nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Andrei Bârseanu.

Sibiu, 4 Septembrie n.

Iată un nume, care de azi înainte nu e numai numele celui ce și până acum l-a purtat cu cinste și spre fala noastră, a tuturor Românilor din patria aceasta, ci e un *steag* mândru, sub care vom fi chemați în viitor la lupta cea frumoasă ce avem să o purtăm pentru înaintarea poporului nostru în cultură și bunăstare.

Adunarea generală jubilară a „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român” a ales adevărat în ședința a treia, ținută Mercuri, în Blaj, prezident al „Asociațiunii”, în locul decedatului Iosif St. Șuluțu, pe domnul *Andrei Bârseanu*, până aci vice-prezident al acestei înalte instituțiuni culturale românești.

Prin alegerea aceasta adunarea generală a „Asociațiunii” s’a onorat pe sine însăși, căci într-o adevărată, a ales pe cel mai vrednic dintre cei vrednici.

Domnul *Andrei Bârseanu* e unul dintre cei mai luminați bărbați ai neamului nostru de pretutindenea. Stăpân totdeauna pe gândurile sale, are darul de a și le ști turna, cu graiul și în scris, într-o formă desăvârșită, care captivează și încântă deodată; iar zelul său de a munci pentru binele de obște e neîntrecut, întocmai cum sus de tot stă și caracterul său nobil și mare, curat ca raza soarelui.

Cine altul putea deci să fie chemat și pus în fruntea Asociațiunii noastre, ca nou conducător și ca nou îndrumător spre alte scopuri frumoase pe cari vrem să le ajungem în viitor, decât numai de toți veneratul *Andrei Bârseanu*?

Se știe, că aurul nu răsare dela sine, nici în holda bine lucrată a muncitorului agronom, și nici în grădina luxoasă, plină de plante exotice a bogătanului, ci el trebuie *căutat și aflat*. Și tot așa și pietrele cele scumpe. Nu mai puțin însă și oamenii cu caractere mari, cu inimi curate și cu vederi largi, cari trăiesc retrași, de multeori ascunși de lumea ce-i încunjură.

A fost deci un noroc mare pentru noi, când înainte cu șase ani am scos din ascunzișurile sale pe acest modest fruntaș al neamului nostru și l-am pus în fruntea Asociațiunii, ca viceprezident al ei, dându-i prilejul de a-și arăta toate facultățile rari și frumoase și toate însușirile bune în cea mai frumoasă lumină, iar pe noi, pe toți ceilalți, punându-ne în plăcuta poziție de a putea esclama: Iată omul de care avem trebuință!..

Astăzi îl avem pe dl Bârseanu în fruntea Asociațiunii, ca prezident al ei, și liniștiți putem să fim toți, căci în mâni mai bune, mai destoinice și mai curate, destinele Asociațiunii noastre nu puteau să fie depuse.

Suntem mândri, că putem să-l salutăm în fruntea celei mai mari și mai înalte instituțiuni culturale pe

care o avem, noi, Românii din partea aceasta, pe acest ales dintre aleși, și suntem siguri, că cu înțelepciunea sa, cu tactul său cel rar, cu munca sa neobosită, cu darul său de a atrage și a închiega, dl Bârseanu nu poate să ducă decât numai la glorie, la mărire și la înflorire Asociațiunea noastră, întocmai cum a dus-o și celalalt *Andrei*, marele său înaintaș în prezidenția Asociațiunei: *Șaguna*!

Dumnezeu să-i dea deci putere și voie de muncă, viață și sănătate, ca să-și vadă, și el, și noi, visurile împlinite.

Dela serbările din Blaj.

Cuvântarea ilustrisimului domn prepozit și membru al Academiei române *Ioan M. Moldovan*, rostită din prilejul inaugurării festivalului „Asociațiunii” din Blaj.

*Azi e zi cu soare,
Azi e zi de sărbătoare!*

Și încă așa sărbătoare, cărei asemenea Românii numai una au mai avut.

Aci ne vedem adunați din toate câmpiile, din toate ascunzișurile și din toate poienile, cari înfrumusețează această parte minunată a patriei noastre. Ba dorul de frați ne-a surprins și cu prezența unora din regiuni depărtate.

Inima mea saltă de bucurie, când văd o adunare atât de impunătoare, precum nu am sperat să ajung acum la apusul vieții mele.

Vă salut cu iubire frățească, și din adâncul sufletului meu vă zic: Bine ați venit!

Și trec la ocaziunea, care a făcut să convenim cu toții într’acest loc de mare însemnătate pentru toată suflarea română.

Cu 50 - 60 de ani înainte nemții făceau pe aici opintiri mari, ca să răspândească limba și cultura germană, iar alte tendințe culturale să le sugrume și stârpească cu totul.

Atunci o pleiadă de bărbați bătrâni și tineri, pătrunși de frică, că nu cumva să ni se știrbească sau chiar să pierdem tezaurul, pentru care, după mărturia celor vechi, părinții noștri au luptat mai mult decât pentru viață, — într-o înțelegere deplină s’au ridicat ca un singur om, conștii de ceea ce vrea să facă, și în loc de a se descuraja sub greutatea apăsării dușmane, s’au umplut de însuflețire deosebită și împreunându-se într-o falangă puternică, au început să stăruie cu înțelegere bună și devotament rar, ca să înființeze un adăpost sigur pentru apărarea limbei, și totodată mijloc puternic pentru dezvoltarea ei.

Inteligenții români erau pe atunci în număr foarte restrâns. Afară de cariera preotească, pe alte cariere ale vieții publice aveam foarte puțini indivizi. Mai înainte ne-a împedat iobăgia, nesuferind proprietarii, ca averea lor cu tip de om să li se subtragă de sub liberă dispunerea dânilor. Iar după sfârșirea marelui jug, au întreprins alte piedeci. Regulul absolutistic legase în cătuși de fier ori ce mișcare cu tendințe naționale; iar stările ma-

teriale erau cele caracterizate pentru toate timpurile prin vorba „nu am pâine, nu am sare”, care-o cântau în cor toți locuitorii, fără deosebire de limbă și naționalitate. Foarte puțini puteau dară să grijească de creșterea pruncilor sei. Mijloacele de comunicațiune, întru cari azi ne îmbuibăm, lipsiau mai de tot, încât o călătorie la Brașov, la Șomcuta-mare, la Hațeg, era o adevărată jertfă de timp, de forțe trupești și de bani, pentru că oamenii se foloseau mai mult numai de drumuri așternute de mama natură, lipsite între altele și de adăposturi, în cari călătorul să se poată odihni de ostenelele zilei.

Cu toate greutățile, stăruința de fier a bărbaților noștri a ajuns acolo, de în 23 Octomvrie vechiu 1861 societatea noastră s’a inaugurat, în adunarea ce s’a ținut la Sibiu, participând numai 131 indivizi dintr’un popor de peste 2,000.000.

Pe cât de mic a fost numărul membrilor la început, pe atât de modeste erau și resursele materiale ale societății noastre.

Ani de-arândul nu a fost în stare de a ținea fie măcar o singură persoană, care să poată dedica dânsui toată activitatea sa.

Cu toate acestea societatea noastră neconținut a făcut progres încet și lin, însă sigur. Ea s’a adus pe sine la cunoștința poporului român reslătit în regiuni depărtate; ea s’a dovedit ca un centru destinat a ține în legătură strânsă toate tendințele noastre culturale.

Progresele uimitoare ce a făcut și face omenirea, se resimt din ce în ce mai mult și la poporul nostru, și așa societatea noastră a luat avânt. Prin conducere înțeleaptă și aplicarea unor indivizi, cari cu devotament sacrifică toată activitatea sa spre realizarea scopurilor acestei societăți, ea a devenit creșterea în care se cern, se frământă și se ordonează toate mișcările culturale ale noastre, și verigele cari duc pulsațiunile centrului spre periferie devin din ce în ce mai numeroase și mai tari.

Ea a putut cugeta, pe lângă smerenia mijloacelor sale, la crearea unor instituțiuni de mare însemnătate pentru dezvoltarea și luminarea noastră.

Avizați totdeauna numai și numai la puterile noastre, nici odată nu am fi ajuns acolo, ca dela un număr de 131 indivizi, când se plinse 50 de ani, să-i putem sărbători jubileul în număr atât de impunător, încât necum casele, dară nici stradele acestui loc nu-l poate cuprinde, — dacă societatea noastră nu ar fi ținut neconținut în vedere două lucruri.

Întâi, ea s’a ferit ca de foc de politică. Recunoaștem cu toții și mărturisim sincer dorințele noastre de a ne câștiga în concertul concloacitorilor noștri valoarea, ce ni se cuvine după dreptate. Dar lucruri de felul acesta sunt cu totul eschise din cadrele activității acestei societăți. Totdeauna am ținut și avem să ținem și în viitor numai la paza tezaurului nostru celui mai

prețios, care este limba noastră. Am ținut în vedere totdeauna numai și numai dezvoltarea literaturii noastre și cultura poporului, — și aceste am ținut a le apăra fără cea mai mică jignire a celor din jur. Fiind poporul nostru destul de numeros întru aceste părți și spornic, a lipsit orice tendință agresivă, și așa prin cârmuire înțeleaptă am desfășurat puterile noastre spre țanta ce ne este prefaptă.

Al doilea lucru de mare moment, care a adus binecuvântare pentru societatea noastră este că din sinul ei au fost exchise diferențele de clasă și confesiune.

Lipsită de politică și de confesionalism, cari adeseori otrăvesc relațiunile vieții omeniești, societatea noastră a ajuns la dezvoltarea îmbucurătoare, despre care este mărturie serbarea de azi.

Cumcă românii, când e vorba de această instituțiune culturală, știu aprecia după merit interesele ei, ne adevărate mai pe sus de toate chiar adunarea prezentă, la care cu deosebită mângâiere sufletească și sperări încurajătoare pentru viitor, salutăm pe toți măriții arhieriei ai celor două biserici ale noastre. Exemplul dat de prea devotați noștri arhieriei va servi de faclă animatoare luminând cărările credincioșilor săi, și arătându-le pe unde și cum sunt datorți a purcede față de această instituțiune culturală. Ei și-au câștigat titli de drept la mulțămite și recunoștința nu numai a noastră, celor ce suntem de față, dar a toată suflarea română.

Preasfințiți Părinți, domni și frați! Serbăm jubileul de 50 ani a celei dintâi societăți culturale a poporului român de pe aceste plaiuri. Mai suntem pe aci un număr mic, dintre cei ce au luat parte la constituanta din 1861. Ca depozitari credincioși ai tradițiilor neamului nostru, avem mângâierea de-a constata, că prin conducere înțeleaptă și lucrarea însuflețită a tinerimei noastre societatea noastră a luat avânt îmbucurător, de care este foarte mare lipsă acum, când sistemul de creștere restringe mult aspirațiunile noastre culturale.

*

Animat de aceste idei și simțăminte, vă zic la toți, cel mai sincer: Bine ați venit!

Totodată vă rog pe toți, ca pentru insuficiența noastră de-a primi după cuviință o adunare atât de impunătoare, să nu ne faceți impunători: că ne-am încumetat a invita adunarea aceasta într’un loc atât de mic. Nu am făcut-o din încredere în puterile noastre, cari le știam a fi atât de slabe: ci pentru că să ne plecăm dorinței de a se ține aceste serbări culturale în locul, care este cel mai vechiu cuib al deșteptării noastre naționale. Nu căutați dară la puțină comoditate, ce vă putem oferi: ci mai vărtos apreciați simțămintele noastre de iubire frățească, cu care vă îmbrățișăm și vă zicem încă odată: Bine ați venit!

Telegrame.

In urma hotărârii luate din partea adunării generale a „Asociațiunii”, în ședința primă, ținută luni, săptămâna trecută, în catedrala Blajului, s'a expedit din partea președintelui Asociațiunii noastre următoarea telegramă cancelariei de cabinet a Majestății Sale, Împăratul și Regele nostru Francisc Iosif I:

„Arhiepiscopii Românilor de sub coroana sf. Ștefan și toți membrii Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român, întruniți în adunarea generală din Blaj, spre a serba a 50-a aniversare a întemeierii acestui așezământ cultural, își aduc cu recunoștință aminte de bunăvătatea Maj. Sale preagrafișului nostru Monarh, care încuviințând la anul 1861 înființarea Asociațiunii, a dat un razim puternic limbii și culturii române și mijloc sigur de înaintare spre binele și prosperarea patriei. In aceste momente solemne, miile de membri ai Asociațiunii depun cu încredere fiască la treptele Prea Înaltului Tron omagii lor de alipire, credință și supunere nestrămutată față de capul încoronat al patriei noastre.

Președintele Asociațiunii:
Andreiu Bârseanu».

O telegramă cam de acelaș cuprins a fost trimisă și guvernului nostru, respective domnului ministru-președinte Kluen-Héderváry. Iar marelui mecenat al neamului nostru, Ilustrului domn Vasile de Stroescu, membru onorar al Asociațiunii, i s'a trimis următoarea telegramă:

„Adunarea generală a „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”, serbându-și în Blaj jubileul de 50 ani, sub conducerea părintească a tuturor arhiepiscopilor români din patrie, în fața zecilor de mii de cărturari și țărani, întruniți din toate părțile în acest vechiu focar al culturii române, a hotărât cu însuflețire nemărginită să Vă exprime sentimentele sale de grațitudine pentru generoasele binefaceri, cu cari Dvoastră sprijiniți năzuințele culturale ale poporului nostru. Când ne împlinim această datorie, sufletul nostru, care Vă va păstra totdeauna o caldă recunoștință, mulțamește lui Dumnezeu, că prin voia Dvoastră a dăruit mult încercatului nostru neam, în aceste zile grele, un atât de puternic razim al existenței sale naționale.

Președintele Asociațiunii:
Andreiu Bârseanu».

Ziua a treia a serbărilor.

Dimineața, în ziua a treia (Mercuri 30 August n.) s'a oficiat iarăși sfânta liturgie în catedrala Blajului, iar la orele 10 și jumătate s'a ținut

Ședința a doua a societății teatrale.

A fost ținută în sala de gimnastică a gimnaziului din Blaj. Cu toate, că o parte mare din oaspeții plecase din Blaj, au participat totuși foarte mulți înși la ea. Domnul Vasile Goldiș, deschizând ședința salută cu căldură pe artiștii teatrului național din București Aristia Romanescu, Petru Lăciu, Zaharia Bârseanu și Olimpia Bârseanu, cari se aflau de față. Salută ca oaspeți dragi și bineveniți și pe tenorul Corfescu și pe aviatorul Vlaicu.

Se intră în ordinea de zi. Domnul profesor Caliani citește procesul verbal al ședinței prime pentru a fi verificat. În momentul acesta intră în sală domnul N. Iorga, care sosise în zorile zilei la Blaj. E primit cu furtună de aplauze și cu aclamări, cari nu mai vreau să înceteze. Domnul Iorga e condus la masa prezidențială de domnii Dr. Iuliu Maniu, Dr. Branișce și Vasile Goldiș.

După potolirea șgomotului se continuă cu citirea procesului verbal, care apoi a fost verificat.

În numele comisiei încredințate cu adunarea de membri noi raportează dl Dr. A. Chețianu, că s'au înscris mulți membri fondatori pe viață și ordinari, și că s'a încasat suma de peste 4000 cor. Inscriserile însă continuă, lista rămâne deci deschisă pe seama celor ce vreau încă să

între în sânul membrilor societății teatrale.

În numele comisiei emise pentru cenzurarea raportului general al comitetului către adunarea generală, raportează domnul Dr. Branișce. Face o expunere amănunțită a fazelor prin cari a trecut societatea, mai ales în ultimii zece ani. Spune de ce a fost necesitate de modificările făcute și aprobate de guvern, însă cu unele restricțiuni și rezerve. Guvernul adevărat cere ca crearea și subvenționarea din partea societății a unei trupe teatrale să fie cerută în mod special la timpul sen și apoi separat încuviințată din partea guvernului.

Propune, ca adunarea să voteze noul plan de acțiune, elaborat din partea comitetului pe temeiul statutelor celor nouă, să dea comitetului absolutul obișnuit pentru anul de gestiune expirat, iar față de memoria decedatului Procopie Cazotti care a testat societății suma de 10,000 lei adunarea să-și exprime venerațiunea prin scolare.

Propunerile se primesc fără discuție. Se cetesc mai multe telegrame de felicitare, intrate la tirou, apoi dl profesor din Blaj, G. Precup, propune iar adunarea decide, ca societatea teatrală să creeze o bursă pentru un măiestru de dans care să studieze jocurile noastre naționale spre a putea fi cultivate și mai departe în societatea românească. Se decide că la proxima adunare generală comitetul să vină cu o propunere concretă în chestia aceasta.

Președintele face comunicarea, că domnul N. Iorga, profesor universitar în București va scoate în curând din tipar operele autorilor români dramatici, și din fiecare broșură va pune la dispoziția societății câte 200 exemplare. Se ia cu plăcere la cunoștință și publicul face ovățiuni dlui Iorga.

Urmează acum o interesantă conferință, despre „Publicul și teatrul” pe care a ținut-o dl Dr. Horia P. Petrescu. A fost ascultată cu atențiune și conferențiarul a fost aplaudat și felicitat.

Fiind eschauriată ordinea de zi, domnul Vasile Goldiș reasumează pe scurt lucrările sevrăite din partea adunării generale a Societății pentru fond de teatru român, și constată că festivitățile d.n. Blaj au primit o importanță enorm de mare în urma faptului, că la ele au participat toți Arhiepiscopii și Români din toate părțile și țările.

„Din decursul înățător al serbărilor și adunărilor de până acum — zicea oratorul — ies în relief 3 momente importante pentru viitorul culturii neamului nostru. Fondul de teatru își ține adunarea sa generală pentru a doua oară împreună cu Asociațiunea. Prin aceasta s'a dat dovadă, că ambele societăți stau în cea mai strânsă legătură, că între ele nu există rivalitate, ci numai dragoste de muncă, că societatea teatrală nu se teme de înaintarea Asociațiunii, din contră, ea dorește, ca Asociațiunea să se întărească tot mai mult, căci întărindu-se ea, se întărește și tot mai mult. Această emulație sublimă consfințește deci principiul solidarității, care are să ne stea pururea înaintea ochilor noștri.

Al doilea moment marcant este, că ambele societăți au în vedere fericirea neamului nostru prin ridicarea culturii poporului dela țară.

Al treilea moment, care s'a afirmat, este, că să nu așteptăm ajutorul altora, ci lozina noastră să fie: prin noi înșine. (Ovații și aplauze îndelungate). Iar cel mai distins purtător și promotor al acestor trei principii este distinsul nostru savant, pe care avem onoarea a-l vedea în mijlocul nostru.”

La aceste cuvinte publicul isbunește în urale însuflețite la adresa d-lui N. Iorga, cerând cu insistență să vorbească. Uralele încetează de-abia după ce dl Dr. V. Branișce aduce la cunoștință adunării, că se vor face pași la autorități pentru obținerea permisiunii, ca d-l Iorga să rostească după amiază o conferință despre trecutul Blajului. Permisuniunea însă nu s'a dat, din motivul, că astfel de anunțuri au să se facă cu 24 de ore mai înainte, iar nu în aceeași zi.

După acestea președintele încheie între aplauze generale adunarea, rămânând ca locul viitoarei adunări să-l fixeze comitetul central. După închiderea ședinței se fac din nou ovățiuni călduroase d-lui N. Iorga.

Ședința „Asociațiunii”

Mercuri după amiază, la orele 4, s'a ținut ședința a treia a Asociațiunii, tot în sala de gimnastică a gimnaziului din Blaj. E de față un public numărös și ales. Lângă vicepreședintele Asociațiunii, dl Andreiu Bârseanu, ocupă loc la masa prezidențială I. P. S. Sa, Mitropolitul Mihail și P. S. Sa

Episcopul Radu. Cealalți arhiepiscopi au plecat din Blaj.

Președintele, deschizând ședința, salută pe înalții prelați, apoi pe aviatorul Vlaicu și pe profesorul N. Iorga, prezenți ambii la această ședință de încheiere. Publicul le face ovățiuni, tuturor.

Urmează rapoartele diferitelor comisii. Raportul general al comitetului central către adunarea generală s'a lăsat la cunoștință. Socotelile anului trecut s'au ținut în regulă, comitetul i se votează absolutul și i se votează bugetul pentru anul viitor. În numele comisiei pentru înscrierea de membri noi raportează apoi profesorul Ștefan Roșian, că dela respectabilul număr de membri noi s'a încasat suma de 9230 coroane. Adunarea generală ia act cu plăcere.

Președintele mulțamește membrilor noi pentru interesul manifestat față de înalta noastră instituțiune culturală.

Se dă acum cuvântul domnului deputat dietal Dr. Ștefan C. Pop, care în numele comisiei emise pentru facerea unei propuneri, cu privire la întregirea postului de președinte al Asociațiunii — care comisiune s'a constituit sub prezidenția Ilustrității Sale președintelui I. M. Moldovan, — comunică adunării, că pentru postul de președinte al Asociațiunii comisiunea nu a găsit decât un singur om vrednic, care deja și până acum a fost alesul neamului, pe domnul Andreiu Bârseanu (Aclamări frenetice). Propune deci, ca adunarea să proclame președinte al Asociațiunii pe domnul Bârseanu, cel mai demn de a ocupa soanul prezidențial al lui Șaguna și al celorlalți mari și iluștri președenți ai Asociațiunii. (Domnului Bârseanu i se fac ovățiuni frumoase).

Acelaș raportor al comisiei de candidare propune mai departe, ca în locul devenit vacant de vicepreședinte al Asociațiunii să fie ales distinsul canonic din Blaj, domnul Dr. Vasile Suciu, ca nou vicepreședinte al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român.

Propunerea e primită cu aprobări generale și cu aclamări la adresa domnului canonic Suciu.

Mulțamește întâi domnului Bârseanu pentru onoarea ce i s'a făcut, chemat fiind la însemnatul post care i s'a oferit, de președinte al Asociațiunii, și promite, că toate puterile și le va pune în serviciul Asociațiunii și al culturii neamului românesc.

Domnul Bârseanu proclamă apoi ales ca vicepreședinte al Asociațiunii pe domnul canonic Dr. Vasile Suciu.

Noul vicepreședinte asemenea mulțamește pentru rara distincție de care l'a împărțit adunarea generală a Asociațiunii, și cu toate că nu se simte destul de digne de a satisface onorificiei și grelei sarcini, speră, că cu ajutorul președintelui și al comitetului central va putea conlucra la cauza cea mare și nobilă a Asociațiunii.

I. P. S. Sa Mitropolitul Mihail felicită în cuvinte calde pe domnul Bârseanu, noul președinte al Asociațiunii, și pe domnul Dr. Vasile Suciu, noul muncitor în ogorul înaltei instituțiuni culturale românești. Le dorește sănătate și vază îndelungată, implorând în urmă dăruirea de sus asupra activității lor din viitor.

În numele adunării, deci în numele poporului, domnul președinte Bârseanu și domnul vicepreședinte Dr. Suciu e salutată din partea domnului deputat Dr. St. C. Pop.

Publicul face de nou ovățiuni șgomotoase domnului Bârseanu și Suciu.

Determinarea locului, că unde să se țină adunarea generală viitoare, se lasă în grija comitetului central. Asemenea și luarea măsurilor pentru verificarea proceselor verbale ale adunării generale jubulare.

Fiind eschauriată ordinea de zi, urmează încheierea ședinței. Domnul președinte Bârseanu rostește o frumoasă vorbire de încheiere.

— „Ne am adunat în acest orașel istoric — zice dl A. Bârseanu, — ca să aducem prinosul recunoștinței noastre celor trecuți dintre noi și să chibzuim asupra cauzelor culturale a poporului nostru. Sufletul ne e plin de o nespășă bucurie, când ni s'a dat prilej să vedem în fruntea noastră pe toți arhiepiscopii bisericilor noastre. Pot constata cu o deplină satisfacție, că între noi nu există nici o deosebire, că una suntem în eugete și în simțire în ce privește ridicarea și bunăstarea poporului nostru pe terenul cultural și economic. Prin prezența vrednicilor noștri arhiepiscopi s'a cimentat și mai mult încrederea în biserica noastră. Le mulțumim din toată inima pentru prezența lor.”

Aduce apoi elogiul dlui N. Iorga și încheie cu dorința, ca sărbătorile mărețe din Blaj să cimenteze tot mai mult legăturile frățesti între noi.

Adunarea se încheie între aplauze și ovățiuni puternice la adresa arhiepiscopilor și a președintelui.

Mercuri a fost teatru, cu puteri dela teatrul național din București. Reprezentațiunea s'a dat în pavilionul din curtea gimnaziului. A fost lume multă la teatru și s'au făcut ovățiuni artiștilor.

Joi noaptea apoi și Joi dimineața aproape toți oaspeții veniți la Blaj au părăsit acest mic orașel, care și a luat iarși fața sa obișnuită, de liniștit centru al culturii naționale române.

Peregrinaj la sf. mănăstire Hodoș-Bodrog.

— Corepondență particulară a „Tel. Român.” —

Sărbătorile noastre bisericesti își au totdeauna importanța lor culturală-religioasă.

Ne servește spre deosebită mângăiere sufletească, că în timpurile grele în cari trăim, dragostea și alipirea poporului nostru față de biserica sa străbună ia nouă forme de manifestare, neobiceșuite până acum. Fără îndoială peregrinajele la sf. mănăstire Hodoș-Bodrog, la praznicele mari ale bisericii și îndeosebi la sărbătoarea Adormirii Preacuratei Născătoare de Dzeu, sunt cele mai imponente sărbări religioase, la cari se adună multe mii de credincioși, veniți din toate părțile locuite de Români.

Vom aminti aici numai grupele mai mari de peregrini, conduse de preoți, învățători și credincioși fruntași, cari încep să sosită în ordine esemplară de la Vineri, înainte de praznic. Credincioșii din Șimand sosiră sub conducerea învățătorului Ioan Tocăniță; din Birtin (com. Bihor), sub conducerea preotului Petru Cipău; din Socodor în frunte cu preotul Aurel Pap; grupa din Zarand sub conducerea preotului Aurel Iancu; din Ghirco, în frunte cu preotul David Vonigă; din Șitîn, sub conducerea preotului Petru Nemet; din Orlau, în frunte cu preotul Romul Mladin; din Mădăras, în frunte cu preotul Ioan Morar; din Chesinț, sub conducerea preotului Ilie Moț; din Bătaie, sub conducerea preotului Simeon Cornea; din Sănnicolaul mic, sub conducerea preotului Petru Marșieu; din Arad, în frunte cu parohul Traian Vătan; din Cerneteaz, sub conducerea inv. Nicolae Ludaș; din Giula, sub conducerea inv. pens. Ivan. Grupe mai mici sosiră din comunele: Pălul-mare, Chișoda, Vașca, Mișca, Nădab, Șiria, Sălinia, Curtacher, Săcușigiu, Mănar, Chisoros, Lipova, Răpsig, Curtioi, Vălcăni, Sănnicolaul-mare, Nereu, Cenad, Sărafola, Chiseteu, Belinț, Babșe, Sălcău, Igrăș, Mehala, Pesao, Măsea; din Nădlac sub conducerea fruntașului Uros Pălean, Boroșineu, Vărsand, Torneș, Sat-chinez, B. Comloș, Musca, Sinitea și din alte multe comune.

Toate aceste grupe au fost întâmpinate la sosirea lor pe teritoriul mănăstirii de P. C. Sa, Arh. mandritul și Egumenul sf. mănăstiri Augustin Hamsea. Rând pe rând începu să sf. biserică în sunetul clopotelor, apoi pășind în fața amvonului dela capela de vară, părintele arhimandrit le adresează cuvinte pămtești și i bineventezează. Șirul înălțătoarelor servicii dăminezești s'a început Sămbătă seara cu priveghere, după care cetele de peregrini au petrecut toată noaptea în cântări religioase. La liturgia solemnă de Duminecă, la privegherea de Duminecă seara și la liturgia din ziua praznicului a pontificat P. C. Sa părintele Arhimandrit Augustin Hamsea, cu asistența preoților sus amintiți, precum și a presbiterului Dr. Teodor Botiș și a diaconilor Dr. Lazar Iacob și Cornel Lazar.

La finea ambelor liturgii, atât Duminecă, cât și în ziua praznicului părintele arhimandrit a ținut predici, în care îmbinând însemnătatea evenimentului mare, ce se sărbăzează și adevărurile neînșelătoare ale legii noastre strămoșești cu trebuințele actuale ale poporului, a spus o adevărată programă de viață pentru combaterea nimerită a greutăților și năcezurilor între împrăjările vieții de astăzi. Cu deosebire în aceste predici a accentuat momentele cele mai însemnate din viața religioasă: însemnătatea credinței în Dumnezeu și alipirea neclătită către biserica strămoșească, însemnătatea lucrului, a zelului și plăcerii de lucru, ca efflux al inimii creștine însuflețite de adevărurile religioase. Buna îngrijire de câștigul realizat prin lucru, diferența între avere și capital și modul cum fiecare om are să fie conștient de datorințele sale religioase prin o ținută deamă creștinească.

A accentuat mai departe faptul, că baza bunăstării și fericirii omenești este în prima linie credința în divinitatea instituțiunii căsătoriei, precum și buna creștere a pruncilor, care numai atunci este sucoasă, când este pătrunsă și însuflețită de frica de Dumnezeu. Cu privire la con-

tautul credincioșilor între sine, a ac-centuat stima și ajutorul reciproc, baza ori oărei vieți sociale.

La finea ambelor cuvântări vorbito-rul a resumat cele espuse, constatând că deși timpurile în cari trăim sunt grele, totuși viețuind după principiile sf. evan-gelii unul fiecare și toți laolaltă putem să dăm vieții noastre un îndreptar, din care să ne putem împărtași de mare mul-țămire, bunăstare și să putem ajunge aceea feroire, ce este dată omului pe pământ.

Avem însă — zice vorbitorul — o datorință mai însemnată decât aceasta, și anume, că după ce noi oamenii nu avem aici pe pământ oasă atătătoare, ci ne a-teaptă altă cesă nezdită de mâni ome-nești, în ceruri, viața noastră întregă să n-o întocmim astfel, ca odinioară când Dumnezeu va voi, să putem da seamă înaintea dreptului judecător despre modul, cum am folosit timpul cel însemnat, pe care-l nu-mim vieții.

Ambele cuvântări mulțimea poporu-lui le-a ascultat cu toată atențiunea și fiind ele un extras din învățătura sf. noa-stre bisericii, judecând după impresiunea făcută asupra credincioșilor sperăm, că vor afla pământ roditor în sufletul și inima lor și vor contribui la înaintarea poporului pe toate terenurile vieții și des-voltării sale.

După finea sf. liturgii singuraticile grupe s'au depărtat dela sf. mănăstire în cea mai frumoasă ordine, însoțite în su-netul cloțotelor de păr. arhimandrit. La despărțirea singuraticelor grupe păr. arhi-mandrit le-a ținut câte un scurt discurs, din care amintesc aici cele zise către gru-pul poporenilor din Arad, Curtioi, Macea, Otlaca și din părțile banatice. În acest discurs a accentuat, că despărțirile de cei iubii ai noștri sunt dureroase și grele, despărțirea noastră nu este astfel, de care ce precum ne-am îmbinat sufletul și inima noastră toți deopotrivă în sf. rugăciuni s'arvârșite către Dumnezeu și alipirea către bi-serică, tocmai așa ne va ajuta Dumnezeu, ca să ne întărim în simțul nostru de pie-tate și în legătură nedespărțită unii față de alții.

Peste tot impresiunile câștigate de popor în acest peregrinaj sunt un bun augur pentru o mai nimerită și succasă viață a poporului nostru. *Teologul.*

Din România.

Marile sărbări din București.

Activitatea intensă cu care se lu-oarează de atăta timp pentru marile săr-bări populare ale Ligei Culturale din zi-lele de 28, 29 și 30 Aug. v., le-a asigurat încă de mult cel mai strălucit succes. N'au fost altădată atari sărbări pentru care pu-blicul din toată țara, dela orașe și dela sate, să depună atăta interes, să le urmă-rească cu deplină atențiune, să le aștepte cu atăta nerăbdare.

Și în adevăr, că avantajile excep-tionale de călătorie cu reducerea generală de 75% la dus și întors pe toate liniile C. F. R. de ori unde până la București, este un lucru atât de rar, încât nu știm cine nu va căuta să profite de acest pri-legiu pentru a veni la București și la săr-bările „Ligei“.

Șapte zile se va călători cu această reducere de 75%, și anume: Pentru dus dela 26—30 August, iar pentru întors dela 28 August — 1 Sept. v. inclusiv. Redue-rea e acordată pentru toate trenurile și pentru toate clasele.

Zilnic s'osele cereri de câte 20—30 bilete de legitimație din comunele rurale. Înștiințăm prin aceasta pe onor. public, că nu se face călătoria cu cărți de legiti-mație individuale. Ar fi și imposibil de satisfăcut toate cererile. Ori cine merge în zilele amintite (26—30 Aug.) la gară și cere bilet de tren pentru București pen-tru sărbările Ligei, va căpăta biletul cu reducerea de 75%.

Ca legitimație pentru dus vor servi biletele loteriei Ligei, care se iau dela oasa fiecarei gări deodată cu biletul de tren. În cazul când la vre-o gară se vor termina biletele de loterie, se vor lua dela stațiunea următoare.

La înapoiere se vor prezenta biletele de intrare la sărbări, cari se dau gratuit, participanții primind un bilet de loterie în schimbul plății a 1 leu. Deci toți cei ce iau parte la aceste grandioase sărbări au și șansele unuia din cele 773 câștiguri în valoare de 65.000 lei din loteria Ligei. Tragera I. este la 21 Noemvrie, iar a II-a în Maiu viitor. Biletele sunt valabile la ambele trageri.

Acostea toate împreună cu bogatul program al sărbărilor au contribuit, ca toți să aștepte sărbările Ligei cu o ne-răbdare deosebită de espicabilă de altfel.

NOUTĂȚI.

Consistoriu mitropolitan. Astăzi Luni, la orele 9 s'au început ședin-țele consistoriului mitropolitan, sub prezidenția Excelenței Sale, Dom-nului Arhiepiscop și Mitropolit Ioan Meșanu.

Vlaicu zboară și la noi. Aviato-rul român, sărbătorit atât de mult la Blaj, dl *Aurel Vlaicu*, va sbura și în Sibiu, Duminecă în 17 Septem-vrie n. Aeroplanul său e expus spre vedere publică în sala dela Gesell-schaftshaus. Prețul de intrare 1 co-ronă. Studenții, soldații și țărani plătesc 50 fileri.

Reuniunea femeilor române din Sibiu a primit 20 cor. ca donațiune dela institutul de credit „Lipovana“ din Lipova.

Moștenitorul de tron la manevre în Germania. Din Viena se anunță, că arhidu-cele moștenitor Franciso Ferdinand pleacă astăzi Luni, în 4 Septemvrie, din Salzburg la Kiel, pentru a participa la manevrele din anul acesta ale flotei germane. În suita principelui moștenitor, care va petrece trei zile în Germania, se găsește admiralul con-tele Montecucoli și alți înalți militari.

În sfârșit o părere dreaptă. Ziarele ungurești din Cluj și din Buda-pestă și-au trimis rapoartele lor la sărbările culturale românești din Blaj. Presa soviniștilor noștri cu toate acestea, ocupându-se de săr-bările noastre, n'a putut să se rețină de a publica insulte, denunțuri și cărtiri mai mari și mai mărunte la adresa Românilor de pretutindenea. În mijlocul glasu-urilor urâte și răgușite ale compatrioților, con-statăm cu plăcere că s'a găsit totuși un ziar maghiar, „*Világ*“, care nu se teme să rostească o judecată cuvințioasă și dreaptă asupra lucrurilor românești ce le-a văzut în mișcările dela Blaj. Este foarte greșit, zice ziarul „*Világ*“, a căuta tendințe de separare în mișcările culturale românești și a face larmă, când o societate literară se întrunește în adunare și discută ca ori și care societate culturală de-a Maghiari-lor... Adunarea ținută la 1848 în Blaj n'a fost nici o „conjurare împotriva Un-gurilor“, ci a fost o adunare de oameni cinstiți, cari și-au spus năcazurile și su-ferințele, scoțând la iveală ideile cele mai democratice, aprobate și de elementele maghiare, însă nerealizate nici până în ziua de azi... La jubileul Asociațiunii, sărbat la Blaj, avem să fim pătrunși cu toții de bucuria ce trebuie să cuprindă pe ori ce om modern, când vede propășirea culturală a unui popor: cultura *Ungariei*, zice „*Világ*“, face progrese prin cultura popoarelor, care formează țara aceasta.

Expoziție de artă. Secțiunea sibiană a reuniunii s'aseșu „*Sebastian Hann*“ a deschis zilele acesteia o expoziție de artă și industrie veche. Sunt expuse tablouri și mobile din vremuri trecute, obiecte de artă bine păstrate în proprietatea familiilor sasești din localitate. Expoziția este instala-tă în pavilionul lacului de patinat în strada Schewis. Este deschisă zilnic dela orele 9. a. m. până la 6 sara, și e vred-nică să fie văzută. Întrarea ideile de bani.

Vară caldă și uscată. De multă vreme n'a mai fost o vară atât de caldă, cum a fost vara din anul acesta. Institutul meteorolo-gic din Buda-pestă arată, că temperatura cea mai înaltă medie în țara noastră a fost de 34.1 grade Celsius, și anume în 25 Iulie 1911; dar în câteva locuri termometrul s'a mai urcat în ziua aceasta câteva grade. În munții Ardealului și pe Tatra temperatura era atunci cam 15 gr. Celsius. În Iulie n'a plouat mai delos în țară.

Balet în călătorie. Trupa de balet dela opera din Viena se pregătește să facă un tuncu în străinătate. Va da mai multe reprezentații în orașele din Franța și Anglia. Este primul caz, când se permite, ca trupa de balet dela opera vieneză să facă turnee artistice în străinătate.

Pentru jocurile de hazard. Guvernul din Petersburg a desființat o veche reu-niune germană din Moscova, pentru moti-vel că în localitățile sale se obișnuiseră membri a-și petrece vremea cu jocuri de hazard. Reuniunea avea 600 de membri și a fost întemeiată pe la începutul vea-cului trecut.

Liberat. În luna lui Mai a. o. s'a în-tâmpat, că inginerul german Eduard Rich-ter din Jena a căzut în mâni'e unor ban-diți greci, cu prilejul călătoriei sale în Grecia. Acum se anunță, că după o înch-isoare de 15 săptămâni, inginerul a fost pus liber pentru un preț de patru mii funți turcești. Bandiții greci au pertractat săptămâni întregi cu însărcinatul consu-lui sosit din Soloniki. Ingerul Richter sosind în sfârșit la Solonki a fost întâmpinat la gara de o ceată numeroasă de zi-a-riști, cari doreau să afle întâmplările și suferințele pentru care a trecut printrul bandiților. Richter însă s'a suzat, că slab și frânt cum este, deocamdată e incapabil să le povestească chinurile și suferințele de trei luni de zile nu și-a mai schimbat albiturile. Ingerul, odinioară e'egant, a-vea hanele „drențuit“, ghețe fără talpă, părul lung până la umeri, barba mare și sburlată. Acum își așteaptă soția la Solonki.

Advocat nou. Domnul Dr. *Petru Gro-zea* și-a deschis cancelaria advocațială în Deva, strada Peșci Săndor 4, în fața casei comitatului.

Bănci de școală. Dăvind superflue 15 bănci de școală, sistem nou, de câte 2 elevi, după folosință de abia un ar, deoi în stare foarte bună, — prin aceasta se atrage atențiunea celor ce ar avea lipsă, că aceste sunt de vânzare. Șica-mare (Nagy-selyk, Nagy-Küküllő m.) Preotul P. *Morușca*.

Universitate arabă. În Damas, capi-tala Siriei, se înființează o universitate a-rabă. Damas este astăzi unul din cen-trele cele mai însemnate ale Turciei azi-atice. Universitatea va fi la înălțimea ști-inței moderne.

A cincizecea călătorie. S'a anunță din Friedrichshafen, că unul din baloe-tele dirigeabile, *Schwaben*, construit de Zepp-ello, a rămas din 15 Iulie până astăzi 50 de drumuri ducând cu sine un res-pectabil număr de pasageri. Balonul fă-cea călătorie chiar în zilele fierbinți și nepotrivite pentru sburat. A percurt cu totul 6100 chilometri; calea aceasta coră-s-punde distanței dela Berlin până la Cairo. Iuțala medie a balonului *Schwaben* este de 53 chilometri pe oră. A transportat în termin mediu unsprăzece persoane de fiecare călătorie, cu totul 605 de călători.

Mesalianțe în familia țarului. Familia imperiaa a Rusiei a avut în vremea d'n urmă multe neplăceri, din cauza mesli-anțelor numerose întâmplătoare în familia a-casta. De aceea țarul a modificat un pa-regraf al statutului familiar, oprind pe marii duci și ducese rusești de a se că-sători cu persoane din familii de rang neegal.

Rasă necunoscută. Sunt trei ani, de când Exploratorul *Stephenson*, însărcinat de muzeul științelor naturale din Newyork, a plecat spre polul nordic. Acum a sosit o scrisoare dela *Stephenson*, care vesteste o descoperire dintre cele mai interesante. Spune, că într'un ținut, considerat până astăzi de nelocuit, a dat de niște oameni, cari nici odată n'au văzut nici om alb și nici indian. Limba și obiceiurile lor sa-mănă cu a eschimoșilor, însă statura li a-rată că sunt de origine caucaziană, și a-nume din Scandinavia. Se crede, că ar fi urmașii acelor 3000 de corăbieri scandi-navi, cari în veacul al XV-lea au părăsit Groenlanda și s'au depărtat în pământuri necunoscute. *Stephenson* mai scrie, că expedi-țiia sa a fost împreună cu greutate de n-desoris: uneori el și oamenii săi au su-ferit lipse atât de mari, încât trebuiau să-și roadă hanele de piele, ca să-și poată stămpăra foamea cuplăită.

La fondul Dr. P. Șpan pentru ajuto-rarea copiilor de Moți, aplicați la meserii, au mai dăruit: dl Teodor Medan, din Ka-polnokmonostor, 10 cor.; Iordan Caru-băță, paroh (Budla), 4 cor.; Ilie Iosof, paroh (Galeș), 1 cor.; Dr. Ioan Dămiannu, adv. (Sămielăușul mare) 3 cor.; Dr. Ni-colae Robu, medic (Baia de Criș), 1 cor.; Avram Roman, paroh (Luncioiu de sus), și Dr. Neiva Oncu, adv. (Baia de Criș), câte 2 cor. și Miorica Tordășianu 10 bari. Starea fondului cor. 1001.33. Pen-tru prinos exprimă sinere mulțămite, pen-tru comitetul „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“: Victor Tordășianu, prezident.

Teatru. Sezonul teatral al trupei dlui director D. Szilágyi, în teatral sibian, s'a în-ceput Vinerea trecută. În seara dintâi s'a prezentat personalul de operă, în piesa lui Lehár, *Dragostea țigănească*, care deși e cunoscută din anul precedent, este și a-stăzi mult gustată de public, din cauza muzicii dulci a iscusitului compozitor Le-hár. În a doua seară, Sâmbătă, s'a prezentat

personalul dramatic. Într-o piesă mai nouă franceză, *Fecioara fără minte* (La Vierge folle), în 4 acte de Henry Bataille, autorul, care e unul dintre cei mai talentați scri-to-ri moderni ai teatrului parisian, are în fiecare act scene interesante și pline de efect, unele chiar de o poezie sublimă. Drama, — pe lângă părțile sale câteodată exagerate și false, (treaba artiștilor de pe scenă ar fi, să pătească acestea să le subți-eze, și nu să le exploateze), — are în ge-neral o înfățișare de realitate și adevăr. Reprezentațiile prime ale trupei dlui Szilágyi sunt, pentru împrejurările din pro-vincie, deplin reușite. Astăzi, Luni, se joacă a două oară *Dragostea țigănească*, operetă, iar mâine Marți, se dă *Ofiterul* (A tes ôr), comedie de F. Molnar. Începutul la 8 ore seara.

Mulțămită.

Ne simțim datori a exprima pe această cale sincera noastră mulțămită Excelenței Sale I. P. S. Domn Arhie-piscop și Mitropolit Ioan Meșanu, Ve-nerabilului Consistor Arhiepiscopar, Onor. Corp profesoral dela seminarul „Andre-ian“ și tuturor amicilor și cunoscuților, cari au luat parte la doliul cauzat nouă prin trecerea din viață a iubitului no-stru fiu și frate Nicolae.

Zoltan, în 1 Sept. 1911.

Preotul *George Vădășan*
și familia

Serate de ale meseriașilor noștri.

Joi în 27 Iulie 1911 Reuniunea sodalilor români a ținut a VII-a serată literară, care tot odată a fost și festivă.

Dl George Poponea, vice-preziden-tul reuniunii, anunță publicului azi-stent că dl prezident V. Tordășianu fiind das din Sibiu va conduce domniașă ședința lite-rară. După cetirea protocoalelor luate în ședințele administrative, dl G. Poponea își ținăne instructivul cuvânt de deschidere.

Între altele se referă asupra punctu-lui cetit din partea dlui notar prin care se anunță, că harnicul prezident al Re-uniunii, dl Victor Tordășianu a fost ales membru onorar al societății „România Jună“ din Viena pe baza meritelor sale neperitoare și al sacrificiului desinteresat pus în cauza clasei noastre de mijloc.

În câteva schițe biografice se expune activitatea acestui neobosit luptător al me-seriașilor români de sub coroana sfântului Ștefan, arătându-se într-o palidă iconă muna uriașă ce a depus-o dl Tordășianu în decurs de aproape 14 ani, de când stă în fruntea Reuniunii, pentru interesele me-seriașilor și comercianților noștri.

Mai vorbește apoi referitor la ajuto-rarea săracilor la Crăciun, spunând că „so-cietatea internațională pentru ajutorarea copiilor săraci în preajma Crăciunului“, în-tre alte societăți, a invitat și Reuniunea sodalilor români să-și dea concursul prin corul de care dispune; a arătat însemnă-tatea acestei instituții filantropice, expri-mându-și dorința de a da tot concursul posib. și „Reuniunea sod. români“ la o sărbare cu un scop atât de nobil.

După ce mai vorbește în linii gene-rale referitor la meseriașii noștri, deolăra ședința li erară a VII-a, care tot odată e festivă, de deschisă.

Punctul prim l-a format corul bărbă-tesc al Reuniunii, cu unele buciți foarte drăguțe. Dl Ioan Stanciu, cu putericio-i voce de tenor, a cântat românești sen-timentale, fiind viu aplaudat. Învățăcelul tipograf Gavrilă a fost comic în preda-rea anedotei lui Speranță: Fluierul său-ului. Dăoara A. Vestemănu, cu vocea-i dulce de sopran farvecă întreg publicul prin cântarea unor doine duloase. A ur-mat din nou corul bărbătesc al Reuniunii cu două buciți foarte bine pdate. Dl Ignaton cu o artă deosebită a executat mai multe doine la violonă. Tremura lin arcușul pe gâtul v.oarei, scoțând suspine din obiectul acela neinsuflețit, care sub vrăjiteile-i mâni căpăta viață, iar câte-odată atingea sublimul prin notele du-reros de doli ce le scotea din ferme-cata-i vioară. Replul a ieșuonit în a-plauze violonă-l să repete din nou. După aceea învățăcelul rotar I. Văcariu a de-olamat poeziile „De-a băiatul“, „La pă-rău“ și „Călegând floricele“ de C. Negri.

Au mai fost și alții, cu unele deola-mațiuni, ale căror nume îmi scapă.

Se sortează apoi între participanți mai multe broșuri.

După aceasta dl G. Poponea mulță-mește publicului azi-stent pentru participare și învță la viitoarea ședință care se va ține în 31 August n. o. *El. M.*

Nr. 130/1910 of. paroh. (341) 1—3

Publicare de licitațiune.

Pe baza planului și preliminarului de spese aprobat prin decisiul P. V. Consistor Arhidiecezan din 11 Octomvrie 1910 Nr. 11854 Școl. se publică licitațiune minuendă pentru a se da în întreprindere edificarea școlii gr.-or. rom. din Cărpiniș protopresbiteratul Mercurea.

Licitațiunea se va ține în 29 August (11 Sept. n.) a. c. la 2 ore p. m. în sala școlii gr.-or. din Cărpiniș.

Prețul strigării este 13.600 cor. dând comuna bisericească tot materialul recerut la școala nou edificând.

Vadiu are să se depună 5% dela prețul strigării în bani gata, sau în hârtii de valoare.

Comitetul își rezervă dreptul de a da în întreprindere zidirea aceleia dintre minus oferenti, aceleia în care va avea mai multă încredere.

Planul, preliminarul de spese și condițiunile de licitare se pot vedea la oficiul parohial din Cărpiniș.

Cărpiniș, în 12/25 August 1911.

Cornel Muntean **Ioan Munthiu**
pres. com. par. paroh.

Nr. 666/1911. Am văzut:

Avr. P. Păcurariu
protopresb.

Nr. 340/1911. (344) 1—3

Anunț de licitațiune.

Pe baza planului și preliminarului de spese aprobate de Prea Ven. Consistoriu arh. dto 5/18 August 1910 Nr. 8400 Școl., comuna bis. Bărești, tractul Hațegului, dă în întreprindere zidirea locuinței învățătoarei pe calea licitațiunii publice minuende, care se va ține **Duminecă în 4/17 Septemvrie a. c. la 3 ore p. m.** în localul școlii cu prețul de strigare de coroane 2360.—, având licitanții a depune vadiul de 10% dela prețul strigării în bani gata sau în hârtii de valoare.

Comuna bis. dă peatra, năsip, cărăușii și 80 zileri.

Planul și preliminarul de spese se pot vedea la oficiul parohial.

Comitetul parohial își rezervă dreptul de a da în întreprindere edificarea aceleia dintre minus oferenti, în care va avea mai multă încredere fără privire la suma oferită.

Bărești, în 18/31 August 1911.

Victor Șandru **Nicolae Păcurariu**
paroh-pres. notar com. par.

Vidi: **Dr. Cornel Popescu**
protopresb.

Nr. 811/1911. (328) 3—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh din parohia devenită vacantă în urma pensionării parohului neputincios G. Pralca de clasa a II Breaza se escrie concurs cu termin de 30 de zile dela publicarea primă în „Telegraful Român”. Emolumentele sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Cererile de concurs inzestrate cu documentele conform normelor din vigoare adecă atestat de opt clase gimnaziale cu maturitate să se înainteze oficiului subsemnat în termenul arătat.

Făgăraș, în 1 Iulie 1911.

Oficiu protopresbiterat gr.-or. al tractului Făgăraș în conțelegere cu comitetul parohial.

Nicolae Borzea
protopop.

Nr. 642/1911. (340) 2—3

Concurs.

Pentru întregirea postului al II-lea de învățător la școala confesională gr.-or. rom. din Rodbav ppresbiteratul Brașovului se publică concurs în termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 600 cor. din fondul bisericeii, iar restul de 400 cor. întregire dela stat, cuartir și grădină în natură, eventual relut de cvartir.

Alesul învățător este dator a conduce și cânta cu elevii răspunsurile liturgice în fiecare Duminecă și sărbătoare și a instrui și în școala de repetiție. Cvinevenalele se vor socoti numai după anii serviți la această școală.

Doritorii de a compete să-și înainteze cererile concursuale instruite în ordine la subsemnatul oficiu în termenul indicat, având a se prezenta în vre-o Duminecă la biserică spre a se face cunoscut poporului.

Brașov, în 10 August 1911.

Oficiul protopresbiterat al tractului Brașov în conțelegere cu comitetul parohial.

Ioan Hamzea
prot adm.

Nr. 229/1911. (330) 3—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de învățător la școala confesională gr.-ort. română din Cărișor protopresbiteratul Hunedoarei se escrie concurs cu termin de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 1000 cor. salar fundamental din care 600 cor. repartție dela popor, iară restul de 400 cor. se va cere ajutor dela Preaveneratul Consistor eventual dela stat cuartir în localul școlii, grădină de legumi și 2 stângini de lemne de foc, din care e a se încălzi și salar de învățământ.

Concurenții la acest post au să-și aștearnă cererile instruite conform legilor în vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiterat îndatorat fiind a se prezenta înainte de alegere în vre-o Duminecă sau sărbătoare la biserică spre a face cunoștință cu poporul.

Hunedoara, la 8 August 1911.

Oficiul protopresbiterat în conțelegere cu comitetul parohial.

Avram P. Păcurariu
protopresb.

Nr. 257/1911. (315) 3—3

Concurs.

În baza ordinului Venerabilului Consistor Arhidiecezan de datto 4 August 1911 Nr. 9442 Școl. prin aceasta se escrie concurs din oficiu pentru ocuparea postului învățătoresc dela școala noastră confesională din comuna Jibărt, tractul protopresbiterat al Cohalmului cu terminul de 6 Septemvrie 1911 st. v.

Salariul este 1000 cor. și anume: dela comuna bisericească cor. 720; — 4 stângini de lemne dela comuna politică socotiți în cor. 80. — și folosirea unui pământ de 1 jugăr 221 st. □ sâmănat cu lucernă, socotit cor. 200.

Cvinevenalele se vor socoti numai după anii de serviciu prestați la aceasta școală, iar nou alesul e îndatorat că în Dumineci și sărbători să conducă strana la utrenie, iar la liturgie să cânte răspunsurile cu elevii.

Concurenții își vor înainta cererile instruite conform prescrișelor legii subsemnatului oficiu protopresbiterat în termenul deschis și sunt ținuți a se prezenta poporului în biserică.

Cohalm, în 13 August 1911.

Oficiul protopresbiterat gr.-or. al tractului Cohalm.

Ioan Berean
adm. protopresb.

Nr. 623/1911 prot. (327) 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățător la școala gr.-or. română din Tichendeal, protopresbiteratul Agnitei, se publică concurs cu termin de 15 zile dela prima apariție în „Telegraful Român”.

Beneficiile sunt:

1. folosirea a două bucăți de luncă în preț de 160 cor.
2. în bani din darea de 5% 97 cor.
3. ajut dela comuna politică 120 cor. iar restul de 623 cor. — se va cere dela stat.
4. locuință în edificiul școlii.
5. 1/4 jug. grădină.

Dela învățător se cere să conducă elevii la biserică și să cânte cu ei la sf. liturgie.

Petițiile instruite cu documentele de lipsă conform regulamentului școlar să se aștearnă oficiului ppsc în Agnita, în termenul susindicat.

Agnita, 10 August 1911.

În urma înțelegerii cu comitetul parohial concernent:

Ioachim Muntean
protopop.

Nr. 501/1911. (313) 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului învățătoresc dela școala confesională gr.-or. română din Presaca, tractul protopresbiterat al Abrudului se escrie concurs cu termin de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

Salar fundamental 1000 coroane din care 600 cor. repartție dela popor și restul întregire dela stat.

Cuartir și lemne de foc.

Învățătorul ales este dator a conduce copiii în Dumineci și sărbători la biserică și a cânta cu ei la Sf. liturgie.

Cei ce doresc a ocupa acest post își vor înainta petițiile instruite cu documentele de lipsă la subsemnatul oficiu în termenul deschis, și se vor prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare la biserică spre a cânta și a face cunoștință cu poporul.

Abrud, 5 August 1911.

Oficiul protopresbiterat gr.-or. român al Abrudului în conțelegere cu comitetul parohial.

Petru Popoviciu
protopresb.

Nr. 94—1911. [336] 3—3

Anunț de licitațiune.

Pe baza planului și preliminarului de spese aprobate de Prea Ven. Consistor arhid. dto 21 Iulie 1911 Nr. 8756 Școl. și de comisiunea administrativă comitatensă din 9 August 1911 n. Nr. 1000/1911 comuna bisericească Boholt, cottul Hunyad, protopresbiteratul Devei, dă în întreprindere edificarea școlii sale pe calea licitațiunii publice verbele minuendă **Duminecă în 4 Septemvrie a. c.** în localul școlii la orele 2 p. m. cu prețul strigării de 5640 cor., având licitanții a depune vadiul de 5% după aceea sumă în bani gata sau în hârtii de valoare acceptabile.

Comuna bisericească dă peatra necesară altceva nimic afară de suma ce se va sta-tori. Planul și preliminarul de spese, precum și condițiunile de licitare se pot vedea la oficiul parohial.

Comitetul parohial își rezervă dreptul de a da în întreprindere edificarea școlii aceleia dintre minus oferenti, în care va avea mai multă încredere fără privire la suma oferită.

Boholt, în 12 August 1911.

Pentru comitetul parohial:

Ioan Olariu, jun. **Ioachim Marcu**
epitrop. paroh-pres.

Nr. 412/1911.

Vidi: **Dr. Ioan Dobre**
protopresb.

Nr. 231/1911. (329) 3—3

Concurs.

Pentru întregirea definitivă a postului de învățător dela școala noastră confesională gr.-ort. română din opidul Hunedoara protopresbiteratul Hunedoarei se escrie concurs cu termin de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 1100 coroane salar fundamental solvibil anticipative în rate lunare din cassa bisericeii, cuartir în natură, 50 coroane relut de lemne, și 20 coroane relut de grădină.

Dela învățătorul care va fi ales la acest post să cere ca să propună și religiunea în școală, să fie cântăreți bun, obligat fiind să conducă corul, să ocupe și locul de cantor și ca atare când nu e ocupat cu școala sau cu corul în Dumineci și sărbători e dator a conduce regulat și cântările din strană fără alta remunerațiune având a cânta cu elevii și răspunsurile la liturgie.

Concurenții la acest post au să-și aștearnă cererile instruite conform normelor în vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiterat în termenul sus indicat având a se prezenta înainte de alegere în vre-o Duminecă ori sărbătoare la biserică spre a se face cunoscuți poporului și a-și arăta desteritatea în cântări.

Hunedoara, 8 August 1911.

Oficiul protopresbiterat gr.-ort. român în conțelegere cu comitetul parohial.

Avram P. Păcurariu
protopresb.

Spre binevoitoarea atențiune!

Cu tot respectul îmi iau voie a atrage atențiunea onoraților vizitatori ai Sibiiului și în deosebi a părinților cari aduc băieții la școală, că pe lângă mărfurile de băcănie cari mi-au sosit numai acumă proaspete și gustoase, mi-am asortat magazinul cu tot felul de recuise pentru studenții de școală, perii pentru haine, săpunuri, etc.

Prețuri moderate, serviciu prompt.

Cu toată stima:

N. Onițiu

Sibiiu, Strada Măcelarilor
edificiul „Albinei”.

(318) 4—

Dr. Ittu

medic universal

s'a reintors din străinătate și ordinează zilnic. (338) 2—3

Sibiiu—Nagyszeben, Str. Cisnădiei Nr. 43.

Băieți

se primesc ca **învățăcei** în gimblăria (franzelăria) dnului **Stefan Moga.** (339) 2—3

Sibiiu, Strada gării Nr. 1

Anicuța Voileanu,

absolventă cu diplomă de stat dela academia c. r. de muzică din Viena, și premiantă, **dă instrucții de pian.** Informații se pot lua zilnic între orele 11—1. Berg-gasse 24.

(343) 1—3

Scoală de lucru

pentru **cusut** practic de rufe și **croit**, precum și toate lucrurile fine de mână, începând din 1 Septemvrie la

Marie Lurz

(335) 3—3 Str. Măcelariilor Nr. 6.

Să primesc și domnișoare în cost.

care ține mult la îngrijirea sănătoasă a corpului (pielii), în special pentru a înlătura linițiile și a ajunge la o piele fragedă și teint alb, — se spală numai cu

O Damă

Săpun din lapte de crin
marca Cal pe băț de Bergmann și Comp. Tetschen a/E.

Bucata costă 80 bani, se află de vânzare în toate farmaciile, drogeriile și parfumiile. (32) 29—40

Nr. 358/1911. (331) 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci vacante din comunele mai jos însemnate în tractul protopresbiterat al Cohalmului, se escrie concurs cu terminul de 6 Septemvrie 1911 st. v.

1. **Valendorf:** Salar 1000 cor. și anume: 600 cor. din cassa bisericeii și 400 cor. ajutor dela Venerabilul Consistor arhidiecezan; 1/4 jugăr de grădină; 12 cor. anual pentru lemne de foc și cvartir corespunzător în edificiul școlii. Cuinvenalele se socotesc numai după anii de serviciu prestați la această școală.

2. **Rodeș:** Salar 1000 cor. și anume: 120 cor. din cassa bisericeii; restul și cuinvenalele dela stat; cvartir în edificiul școlii; 1/4 jugăr grădină și lemne de foc după trebuință.

Învățătorii aleși sunt obligați a cânta în biserică cu elevii răspunsurile liturgice în fiecare Duminecă și sărbătoare.

Concurenții sunt ținuți a se prezenta înainte de alegere în vre-o Duminecă sau sărbătoare poporului în biserică, iar cererile de concurs instruite conform legii să și-le înainteze subsemnatului oficiu protopresbiterat.

Cohalm, în 13 August 1911.

Oficiul protopresbiterat al Cohalmului în conțelegere cu comitetele parohiale concernente.

Ioan Berean
adm. prot.

SALVATOR
Călcâie de gumă.

(275) 5—52

Neîntrecut de durabilă.

Se află în toate locurile.

Depozitul general:

HERMANN HIRSCH, Viena VII/3.